

A'

TSÁSZÁRI ÉS KIRALYI FELSÉG'

ENGEDELMÉVEL.

XXXXXXXXXX

Nro 34.

Költ Bétsben, Sz. György Havának (Áprilisnek)
28-dik napján 1797-dik Elfzendőben.

Hadi Környülállások.

Funk Generálmájort, Feldmarschallieus-
tenántságra emelte és a' Béts előtt fekvő
Sereghez rendelte Ő Felsege.

Barkó Reg. jétől, 2 dik Májorságból,
első Májorságra tétetett által a' Wurmser
Reg. jéhez, esmeretes érdemü Vitéz Ke-
rekes Hazánkfia; a' Wurmser Reg. jétől
pedig Oberstlieutenántságból, a' Szekely

L 1

Lovas Reg. hez Obersterségre ment által *Borbatsy* Úr.

Valamint a' Directórium és a' Hadi Cancellária: úgy a' Státus Cancellária is újra hozzá fogott már Bétsben a' magarendes munkálódásához.

A' Békességre, ha szintoly kéfznek mutatja magát a' Fr. Directórium és Törvényhozó - Gyűlés, mint mutatta magát szorongattatásai között *Bonaparte*: úgy méltán reménységünk lehet az áldott Békességhez. Hasonló kéfzségre hajtani pedig a' Directóriumot 's Törvényhozó Gyűlést jobban nem lehet: mint ha F. Királyunknak egyéb új hadi kéfzületeit, a' melyek, tsak nem képzeltetlen serénységgel lettek, 's egész erejekben vagynak, a' ditső Magyat Insurrectió is koronázza; melyhez, nagy Bétsbenn a' bizodalom.

Béts Vára' Bástyáinak 's Erösségeinek egyengetése 's erősebbítése, szakadatlan folyamatban vagyon. A' Ts. Kir. palotánál lévő Kapu' az úgy nevezett *Burgthor*' jobb-meljéken, a' Vár' árka párkányozatja mellől ki vagynak vágva a' sűrű nyírett élő-fa-sorok egy végtiben egész addig a' szegletig, melynek éppen által-ellenébe esik, Néhai Első Minister Hertzég *Kaunitz* lakó-palotájának a' vége, 's már most a' zöld kerítés helyett, vastag hegyes palánk-sorok szemléltetnek, melyeknek alsó-meljekeik fel-töltetvén belőlről, ahoz

képest, és ugyan azon mértékben, feltölteni kívülről a' felső-meljekeik is.

A' Békesség' nyomos reménységének jeléül és hathatóságául szolgálhat: hogy a' múlt Hétfőn délelőtt, száztól 25 vesztességgel adattak vólt még el Bétsbenn a' Status-obligátziói (pénz eránt való kötelező - Írások); már délutánn pedig nem többel hét procentónal.

Károly Fő Hertzeg Április' 20-dikánn érkezett *Salzburgba*, a' hol vagy on a' fő quártélja az a' tájra öfzfze-vontt Ts. Kir. Seregnek.

Bétsből a' Politzáj-pafzszusával el takarodott Idegenek' száma, negyven ezerre megy.

A' *Velentzeiek* minémü indulattal viseltessenek a' Fr. ák eránt? nyilván lehet látni az itt következő Hirdetményből, melyet, a' *Velentzei Társaság'* Nem-tengeri bitokainak Fő-Kormányozója *Battaglia Ferentz* adott ki *Veronaban* Mártz. 22-dikénn, a' maga és a' Secretáriusssa' *Giammaria Allegri* neve alatt, és a' melylyet meg-engedett a' Frantzia Hatalom ki nyomtattatni a' *Mediolánumi Újság*ban. Ezen Hirdetménynek értelme, így következik:

„A' Rendnek és Törvényeknek némely vak buzgólkodású gonosz ellenségei, pártütésre gerjesztették az igen könnyen hívő *Bergamói Nemzetet*, önnön Fejedel-

me ellen, és még a' Státusnak más Váro-
saiba 's Tartományaiába is küldöztek ki-
bérlett álnok Embereket a' Népek fel-láz-
zafztására. “

„Buzdítunk minden hív Alattvalókat,
hogy fogjanak fegyvert öfzfzeséggel, ezenn
ellenségei ellen a' Státusnak, 's verjék szél-
jel és rontsák öfzfze őket, meg nem ke-
gyelmezvén egynek is közzülök, még Azok-
nak se' a' kik meg adnák magokat. Bi-
zodalmok lehet, hogy a' Gubernium tü-
fiént fogja segíteni Öket mind pénzzel,
mind pedig a' Respublika' zsoldján levő
és kész Slavóniai reguláris Katonákkal. “

„Hogy szerentsés ki-menetele lészzen
ezen munkának, arról senki ne kételked-
jen: mert mi bizonyossá tehetjük az eránt
a' Népet, hogy az Aufztriai Sereg, *Friaul*-
ban (*Forojuliumban*), és Tirolisban kö-
rül kerítette, 's úgy meg-verte a' Frantziá-
kat; hogy kéntelenek vóltak visszra vonni
magokat a' kik még meg-maradtak Azok-
nak vérengző és istentelen tsordáiból, kik
az alatt a' szín alatt, hogy a' magok el-
lenségeik ellen folytatnak hadat, el pufz-
tították a' Tartományait 's ki-rablották
a' Népeit a' (*Velentzei*) Közönséges-Tár-
saságnak, mely, szíves kedvellője és meg-
tartója vólt mindenkor a' neutrálitásnak.
A' Frantziáknak e' szerént nem lészsz mód-
jok benne, hogy segítsék a' Pártosokat,
's Mi reménylyük hogy alkalmatosságunk

leszen akadályoztatni a' vízfzavonulásokat, melylyel Ők egyáltaljában kéntelenek. "

„Serkentjük ezen kívül a' Respublikához való hívségjekben megmaradt *Bergamóiakat* és más Tartományok' Lakosait arra is, hogy verjék ki a' Frantziákat az általok minden igazság ellen el foglaltt Várakból és Erősségekből, és mennyenek a' mi Kommisszariusainkhoz *Zanchi Hieronimus* Péterhez, és *Physices Professor Locatelli* Péterhez, kiktől mind Útasítást véhetnek az eránt: Mi tévők légyenek? mind pedig a' zsóldjokat is megkapják, napjában négy lírát, mind addig, míg vitézkedni fognak. "

Párisból Ápr. 4 dikénn: — „Egynehány napoktól fogva sok Kurírok érkezgetnek ide; kikre nézve a' közönséges reménységnek és kívánságnak tárgya most itt a' Tsáfzárral való Békességkötés munkája; 's úgy befzellig mint bizonyost, hogy kész a' Direktórium végre hajtani ezen Békességkötést, még minekelötte új Tagokká váltódnék fel a' Nemzeti-gyűlés' 3-ad része. "

A' Békességet, igen érzékenyenn és hathatóssann sürgeti egy Párisi Újság, mely minekutánna eleven lízínakkal le rajzolta, azt az egymás-gyűlölést és egymás ellen való törést, mely uralkodik az Igazgatók és az igazgatás alatt lévők között, és a'

melyből hamar zürzavar származhatik: ennek egyedül való orvosságául állítja a' Békességkötést. „A' had — *úgymond* — kényszeríti az Igazgatókat, hogy reá mindent fel-áldozzanak, 's még az éhel-halásra jutó ügyefogyottakról se' gondoskodjanak; hagygyák ellenben vesztegetni azonn Embereiket, kiknek szükség hogy kreditjek legyen; tehetség felett való adók szedésével tsigázzák a' Népet; a' földmiveléstől el vonják az alkalmas kezeket; kétségbe esésre juttassák a' Státus' Creditorait, 's azoknak számos Ház-népeiket; és hogy minden keménységeket annál inkább elkövettethessenek: kényszeríti őket a' had, hogy érzéketlen, sőt kegyetlen embereket vegyenek fel a' végre eszközökül. A' béketlenkedés nőttön nő; a' Kereskedők, a' Földmivelők, a' Státus Creditorai epekednek, mérgelődnek, és akárki legyen Az, a' ki fel kél az őket háborgató Hatalom ellen: tetszik ő nékiek; 's a' változás reménysége örömet szerez benne. Az Igazgatók nyughatatlanok, midőn látják, hogy így gondolkodik 's érez a' nagyobb Rész, féltik a' Szabadságot, és annak meg-tartására a' Törvényeket erőteleneknek, 's egyedül a' Katonai erőt gondolják elégségesnek. De meg-tsalják magokat: mert ha az erőszak, és a' szabad akarat szerént való eszközök meg-tartják őket valami kevés ideig: ugyan azok buktat-

ják meg továbbat. A' midön ők meg-ront-
 ják a' Törvényt; útat nyitnak ugyan akkor
 az önnön magok ellen való meg-rontására
 is a' Törvényeknek. Nints más mód,
 mely által ki segíthessék magokat a' ve-
 szedelemből; hanem tsupánn az, ha jól
 meg-értik mi légyen a' közönséges kíván-
 ság, és a' Béketelenek' számát kevesítik.
 — „Kössetek tehát — *így szól hozzájok*
 — Békességet mentől elébb; ez a' ti meg-
 maradástoknak egyedülvaló eszköze; de a'
 Békességkötésre nézve, ne hallgassatok a'
 tudatlanok után, se' az olyanokra, kiknek
 magános hasznok vagyon a' had-folytatás-
 ban; ne tartsátok egynek a' kevélységet,
 a' méltósággal; ne bocszantsátok a' kis
 Hatalmasságokat; a' milyen erős szívüség-
 gel hartzoltok, hasonló nyájassággal alku-
 dozzatok a' Békesség eránt; el ne felejtse-
 tek, hogy nem tsak kevés ideig tartó Had-
 szünetre, hanem állandó Békességre va-
 gyon néküink szükségünk; állandó Békes-
 séget pedig nem remenyphet, a' ki sok
 okot szolgáltatott a' maga ellenségének, a'
 bocszúállás' kívánságára; gondoljátok meg,
 hogy leg-nagyobb része az erőszakos fog-
 lálmányoknak nem éri azt a' mibe kerül;
 és hogy nem az tsinálja ki egy Tar-
 tománynak a' bátorságát, hogy ez vagy
 amaz határai vagynak néki; hanem egye-
 dül tsak úgy lehet bátorságban valamely
 Tartomány, ha a' Katonái között, és a'

gazdálkodásában jó rend, 's a' politikájában okosság uralkodik. Ezerfzer erősebb határok ezek; mint az Alpeselek, a' Rajna, és a' Pyreneus hegyek, melyek, a' mérészségnek, és szerentsének soha még győzhetetlenül ellent nem állottak 's nem is fognak ellent állani.

Elegyes Tudósítások.

A' Nagy-Britanniai Korona-Örökösé Wallis Hertzeg, gyakran van együtt a' Ministériommal ellenkező Felekezet' főfő Tagjaival.

Irlandiának Északi részében alkalmassint helyre-állított a' mint írják a' tsendesség: de még is mind több több Katonaság küldődik oda Angliából.

Magyar - Ország.

Győről Apr. 24-dikénn: — „A' Dúnántúl való Kerületbéli Insurrectió' Kapitánya Hertzeg *Eszterházy* Miklós Generális, ezt a' Várost választván eleinten fő-quártéljának, ide érkezett ez előtt 9 napokkal, kit a' Polgárság Kompániákba kiállva fogadott, és a' szállásán mind alól a' Kapuhoz, mind felül a' Szobákhoz is számos 'Strázsákat állított, tiszteletének bizonyosságául. Ezt a' Várost erősítik, a' Vár' árkat tisztítják, a' Bástyákat jobbítják. Tegnapelőtt 5 száz ember dolgozott rajta. — Ma, el vitte innét Hertzeg *Eszterházy* a' fő-quártélját *Pápára*, mely Város, csak nem a' közepében vagon a' Disfriktussának.